

ДРЖАВЕН АРХИВ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ВРШЕЊЕ НАДЗОР И КОНТРОЛА КАЈ ИМАТЕЛИТЕ

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН АРХИВ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 03-2825/2

05.12.2014 год
СКОПЈЕ

**ГОДИШНА ПРОГРАМА
ЗА РАБОТА НА ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА ВРШЕЊЕ НАДЗОР
И КОНТРОЛА КАЈ ИМАТЕЛИТЕ ВО 2015 ГОДИНА**

Ноември 2014

Согласно Законот за архивски материјал (Сл. весник на РМ, бр. 95/2012 и 41/2014), и согласно член 15 од Законот за инспекциски надзор (Сл. Весник на РМ, бр. 50/2010; 162/2010; 157/2011 и 147/2013), директорот на Државниот архив на Република Македонија донесе:

ГОДИШНА ПРОГРАМА
за работа на Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите
во 2015 година

Општи одредби

Државниот архив на Република Македонија е надлежен да врши инспекциски надзор врз архивското работење на имателите на јавен архивски и документарен материјал и врз канцелариското и архивското работење на имателите на приватен архивски и документарен материјал. Државниот архив презема и трајно чува јавен архивски материјал кој е сопственост на Република Македонија и презема приватен архивски материјал преку откуп, донација, и слично, за кој ќе оцени дека е од интерес за Република Македонија.

Вовед

Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите е организациона единица во состав на Државниот архив на Република Македонија и организациски припаѓа во Секторот за инспекциски надзор и заштита на архивски материјал кај имателите. Годишната програма за работа на Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите е дел од општата годишна програма на Државниот архив, а се издвојува како посебна програма согласно член 15 од Законот за инспекциски надзор (Сл. Весник на РМ, бр. 50/2010; 162/2010; 157/2011 и 147/2013). Кадровската екипираност на Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите не е завршена во целост. Одделението нема раководител и задолженијата на раководителот на Одделението ги реализира еден од извршителите од ова Одделение. Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите има 13 извршители од кои: 8 советници, 1 виш соработник, и 4 помлади соработници. Согласно Уредбата за описот на звањата на државните службеници (Службен весник на Република Македонија бр. 106/2007 и 146/2009) само извршителите за надзор и контрола кај имателите со звање советник можат самостојно да преземаат дејствија и да потпишуваат записници, заклучоци и решенија.

Институционални надлежности

Согласно Законот за архивски материјал (Сл. Весник на Република Македонија бр 95/12 и 41/14), Уредбата за канцелариско и архивско работење (Сл. Весник на Република Македонија бр 1/14) и Упатството за начинот и техниката на постапување со архивскиот и документарниот материјал во канцелариското и архивското работење (Сл. Весник на Република Македонија бр 99/14), Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите врши инспекциски надзор врз архивското работење на имателите на јавен архивски и документарен материјал и врз канцелариското и архивското работење на имателите на приватен архивски и документарен материјал.

Мисија

Согласно програмските определби на Државниот архив и законските надлежности, Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите има за цел во наредниот период да изврши инспекциски надзор пред се кај приоритетните субјекти на инспекциски надзор, и тоа:

- Државен архив – инспектори во централниот дел, вршат приоритетен инспекциски надзор врз архивското работење кај државните органи и тоа: Претседател на РМ, Собрание на РМ, Влада на РМ, министерства, државни комисии, државни агенции, совети, судови, јавни установи и служби, јавни претпријатија, АД во државна сопственост, правни и физички лица на кои со закон им се доверени јавни овластувања и врши надзор врз канцелариското и архивското работење кај приватни правни лица од интерес за РМ.
- Државен архив – инспектори за територијата на подрачните одделенија Скопје, Тетово, Охрид, Битола, Прилеп, Велес, Куманово, Штип и Струмица, вршат приоритетен надзор врз архивското работење на подрачните служби на министерствата и на другите државни органи, на основните судови, на единиците на локална самоуправа и на јавните претпријатија во нивна надлежност, како и врз канцелариското и архивското работење кај приватни правни лица на територијата на подрачните одделенија.

Визија

Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите има за цел во наредниот период да го подигне нивото на одговорност и почитувањето на законските норми во однос на чувањето и заштитата на архивскиот и документарниот материјал кај имателите.

Вредности на инспекциската служба

При вршењето на инспекцискиот надзор, Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите посебно води сметка за почитување на начелата на непристрасност, објективност, почитување на фундаменталните човекови права, како и ефикасност и економичност во работењето на инспекторите кои вршат надзор и контрола врз работењето на имателите на архивски материјал, со посебен акцент на одговорностите на имателите кои создаваат јавен архивски материјал кој согласно Законот за архивски материјал е во сопственост на Република Македонија.

Појдовни основи за подготовка на програмата

Годишната програма на Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите е подготвена согласно Законот за архивски материјал (Сл. Весник на Република Македонија бр 95/12 и 41/14), Уредбата за канцелариско и архивско работење (Сл. Весник на Република Македонија бр 1/14) и Упатството за начинот и техниката на постапување со архивскиот и документарниот материјал во канцелариското и архивското работење (Сл. Весник на Република Македонија бр 99/14), како и согласно член 15 од Законот за инспекциски надзор (Сл. Весник на РМ, бр. 50/2010; 162/2010; 157/2011 и 147/2013).

Цели кои треба да се остварат со инспекцискиот надзор

Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите има за цел преку инспекцискиот надзор да го подигне нивото на одговорност и почитувањето на законските норми во однос на чувањето и заштитата на архивскиот и документарниот материјал кај имателите, и да создаде предуслови за преземање на архивскиот материјал од имателите во Државниот архив на трајно чување, како и да обезбеди достапност на архивскиот материјал во јавноста (со почитување на роковите за достапност) за историски истражувања и за остварување на одредени граѓански права (остварување на пензиски права, имотно-правни односи и сл.).

Анализа на очекувана состојба во областа на инспекцискиот надзор

Инспекцискиот надзор врз архивското работење кај имателите на јавен архивски материјал и врз канцелариското и архивското работење кај имателите на приватен архивски материјал е значаен заради избегнување на ризиците од неприменување на законските прописи кои го регулираат архивското работење, и тоа чување на архивскиот и документарниот материјал во услови определени со законските и подзаконските акти и негово предавање во Државниот архив во изворна форма.

Дефинирање на ризични области

Државниот архив на Република Македонија преку Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите врши приоритетен инспекциски надзор кај иматели на јавен архивски материјал (државни органи, јавни институции) кој согласно Законот за архивски материјал е дефиниран како сопственост на Република Македонија, и затоа смета дека во неговото работење не може да се предвидат ризични области.

Идентификување и утврдување на ризикот

Според досегашните искуства од работа на Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите и условите во кои се извршува инспекцискиот надзор не се идентификувани ризици во работењето на оваа служба.

Сложеност на инспекцискиот надзор

Државниот архив на Република Македонија не е во можност да определи повеќе категории на сложеност на инспекцискиот надзор бидејќи Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите го извршува надзорот врз основа на еден закон (Закон за архивски материјал).

Критериуми за идентификување субјекти на инспекциски надзор

Согласно Законот за архивски материјал, Државниот архив има надлежност да врши инспекциски надзор врз архивското работење на имателите на јавен архивски и документарен материјал и врз канцелариското и архивското работење

на имателите на приватен архивски и документарен материјал. Бидејќи основна цел на Државниот архив е да го презема и трајно да го чува јавниот архивски материјал кој е сопственост на Република Македонија, како и да презема приватен архивски материјал за кој ќе оцени дека е од интерес за Република Македонија, инспекцискиот надзор на Државниот архив се врши приоритетно кај државните органи и кај јавните институции, и тоа:

- Државен архив – инспектори во централниот дел, вршат приоритетен инспекциски надзор врз архивското работење кај државните органи и тоа: Претседател на РМ, Собрание на РМ, Влада на РМ, министерства, државни комисии, државни агенции, совети, судови, јавни установи и служби, јавни претпријатија, АД во државна сопственост, правни и физички лица на кои со закон им се доверени јавни овластувања и врши надзор врз канцелариското и архивското работење кај приватни правни лица од интерес за РМ.
- Државен архив – инспектори за територијата на подрачните одделенија Скопје, Тетово, Охрид, Битола, Прилеп, Велес, Куманово, Штип и Струмица, вршат приоритетен надзор врз архивското работење на подрачните служби на министерствата и на другите државни органи, на основните судови, на единиците на локална самоуправа и на јавните претпријатија во нивна надлежност, како и врз канцелариското и архивското работење кај приватни правни лица на територијата на подрачните одделенија.

План на минимални квантитативни цели

Основни цели на инспекцискиот надзор на Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите е да контролира дали имателите на архивски и документарен материјал ги почитуваат законските обврски, и тоа:

- Дали се донесени планови на архивски знаци, и листи на архивски и на документарен материјал за кои е добиена согласност од Државниот архив (согласно чл. 21, од Законот за архивски материјал);
- Дали се врши тековно одбирање на архивскиот од документарниот материјал, што се евидентира со опис и попис и се доставува во Државниот архив (согласно чл. 19 од Законот за архивски материјал);
- Дали се чуваат архивскиот и документарниот материјал во изворна форма и дали се обезбедува нивна заштита од оштетување, исчезнување или уништување (согласно чл. 19 од Законот за архивски материјал);

- Дали се врши предавање на архивскиот материјал во Државниот архив во законскиот рок (согласно чл. 19 од Законот за архивски материјал); и
- Дали се почитуваат другите обврски на имателите на архивски материјал, предвидени со одредбите од чл. 19 до чл. 29 од Законот за архивски материјал.

За извршениот инспекциски надзор инспекторот составува записник со наод за утврдената состојба и заклучок за запирање во случај да се констатира дека имателот на архивски материјал работи во согласност со законските прописи, а доколку се констатираат неправилности и недостатоци во работата на имателот, инспекторот на Државниот архив изготвува решение во кое ги определува мерките и рокот за нивно отстранување. Доколку имателот на архивски материјал не ги спроведе мерките до истекот на рокот што се констатира со контролен инспекциски надзор, Државниот архив поведува постапка за порамнување со имателот на архивскиот материјал со издавање на платен налог (согласно чл. 63 од Законот за архивски материјал). Доколку имателот не го плати налогот, Државниот архив поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежниот суд.

Со Законот за архивски материјал предвидени се следните прекршочни одредби:

- Глоба од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното или службеното лице кај имателот на јавен архивски и документарен материјал, доколку не ги почитува обрските предвидени со овој закон (член 64);
- Глоба од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правното лице имател на приватен архивски и документарен материјал доколку не ги почитува обрските предвидени со овој закон (член 65);
- Глоба од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице кај правното лице имател на приватен архивски и документарен материјал доколку не го извести Државниот архив дека поседува архивски и документарен материјал (чл. 32, алинеја 1);
- Глоба од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице и физичко лице кое врши дејност, услуги или слободни

занимања доколку не го извести Државниот архив дека поседува архивски и документарен материјал (чл. 32, алинеја 1).

Точки изложени на ризик

Според досегашните искуства од работата на Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите и условите во кои се извршува инспекцискиот надзор не се идентификувани ризици во работењето на оваа служба.

Нови мерки за поддршка на реализацијата на програмата

Државниот архив предвидува зајакнување на инспекциската служба преку обезбедување на техничка поддршка (компјутери, интернет конекција во подрачните одделенија и сл.) на кои е тешко да се одговори заради ограничените средства во буџетот на Државниот архив. Исто така предвидено е унапредување во звањата на инспекторите, со што ќе се овозможи покриеност на целата територија на Република Македонија во инспекцискиот надзор на имателите на архивски материјал. Посебен проблем останува непокриеноста на раководното место на Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите, со што Државниот архив не е во можност да одговори во целост на потребите на службата и на барањата на Инспекцискиот совет. На барањето од Државниот архив до Министерството за финансии за обезбедување финансиски средства за работно место раководител беше одговорено негативно.

Начин на следење и оценување на реализацијата на програмата

Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите ќе ја следи реализацијата на програмата преку следните критериуми: број на извршени надзори согласно Годишната програма и кварталните планови за работа на секој инспектор посебно, број на донесени записници од извршените надзори, број на донесени решенија со предлог мерки и број на заклучоци за прекинување на постапка, како и број на контролни надзори извршени врз основа на донесените решенија.

Спроведување на Програмата за 2015 година на Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите

Одделението за вршење надзор и контрола кај имателите при Државниот архив на Република Македонија има надлежност за постапување и спроведување

на оваа Програма, за предлагање измени или дополнување, за нејзино следење, за анализирање и периодично оценување како и за информирање на раководството за статусот на реализација на програмата, начинот на запознавање на вработените со програмата.

Програмата за работа на Одделението за надзор и контрола кај имателите за 2015, Државниот архив на Република Македонија предвидува по 80 инспекциски надзори за инспекторите кои имаат звање советник и кои согласно *Уредбата за описот на звањата на државните службеници* (Службен весник на Република Македонија бр. 106/2007 и 146/2009 г.) можат самостојно да преземаат дејствија и да потпишуваат записници, заклучоци и решенија, и тоа:

- **Светлана Филиповска**, советник за надзор и контрола кај имателите во централниот дел на Државниот архив, ќе врши надзор врз архивското работење во Собранието на Република Македонија, Владата на Република Македонија, како и во министерствата во новоформираните државни установи (комисии, совети, агенции).
- **Д-р Ацо Ангеловски**, советник за надзор и контрола кај имателите во Државниот архив за подрачјето на Одделение Скопје, ќе врши надзор врз архивското работење во јавни институции од локален карактер, меѓу кои подрачните служби на министерствата и на другите државни органи, на единиците на локална самоуправа, на основни и средни училишта и на јавни претпријатија што се во надлежност на единиците на локална самоуправа, како и надзор врз канцелариското и архивското работење кај иматели на приватен архивски материјал во подрачјето на град Скопје.
- **Марија Кокаловска Талевска**, советник за надзор и контрола кај имателите во Државниот архив за подрачјето на Одделение Битола, ќе врши надзор врз архивското работење во јавни институции од локален карактер, меѓу кои подрачните служби на министерствата и на другите државни органи, на единиците на локална самоуправа, на основни и средни училишта и на јавни претпријатија што се во надлежност на единиците на локална самоуправа, како и надзор врз канцелариското и архивското работење кај иматели на приватен архивски материјал во регионот на Битола, Демир Хисар и Ресен.
- **М-р Наумче Ризовски**, советник за надзор и контрола кај имателите во Државниот архив за подрачје на Одделение Велес, ќе врши надзор врз архивското работење во јавни институции од локален карактер, меѓу кои подрачните служби на министерствата и на другите државни органи, на единиците на локална самоуправа, на основни и средни училишта и на

јавни претпријатија што се во надлежност на единиците на локална самоуправа, како и надзор врз канцелариското и архивското работење кај иматели на приватен архивски материјал во регионот на Градско, Чашка, Неготино, Демир Капија, Гевгелија, Росоман и Кавадарци.

- **Славица Крстевска**, советник за надзор и контрола кај имателите во Државниот архив за подрачје на Одделение Куманово, ќе врши надзор врз архивското работење во јавни институции од локален карактер, меѓу кои подрачните служби на министерствата и на другите државни органи, на единиците на локална самоуправа, на основни и средни училишта и на јавни претпријатија што се во надлежност на единиците на локална самоуправа, како и надзор врз канцелариското и архивското работење кај иматели на приватен архивски материјал во регионот на Крива Паланка, Кратово, Липково и Старо Нагоричани.
- **Пане Петрески**, советник за надзор и контрола кај имателите во Државниот архив за подрачје на Одделение Прилеп, ќе врши надзор врз архивското работење во јавни институции од локален карактер, меѓу кои подрачните служби на министерствата и на другите државни органи, на единиците на локална самоуправа, на основни и средни училишта и на јавни претпријатија што се во надлежност на единиците на локална самоуправа, како и надзор врз канцелариското и архивското работење кај иматели на приватен архивски материјал во регионот на Прилеп, Крушево и Македонски Брод.
- **Леонид Богоев**, советник за надзор и контрола кај имателите во Државниот архив за подрачје на Одделение Струмица, ќе врши надзор врз архивското работење во јавни институции од локален карактер, меѓу кои подрачните служби на министерствата и на другите државни органи, на единиците на локална самоуправа, на основни и средни училишта и на јавни претпријатија што се во надлежност на единиците на локална самоуправа, како и надзор врз канцелариското и архивското работење кај иматели на приватен архивски материјал во регионот на Струмица, Берово, Пехчево, Богданци, Дојран и Валандово.
- **Васил Басаров**, советник за надзор и контрола кај имателите во Државниот архив за подрачје на Одделение Штип, ќе врши надзор врз архивското работење во јавни институции од локален карактер, меѓу кои подрачните служби на министерствата и на другите државни органи, на единиците на локална самоуправа, на основни и средни училишта и на јавни претпријатија што се во надлежност на единиците на локална самоуправа, како и надзор врз канцелариското и архивското работење

кај иматели на приватен архивски материјал во регионот на Штип, Делчево, Свети Николе, Кочани, Винаца и Пробиштип.

- Одделението за надзор и контрола кај имателите на Државниот архив не располага со извршители со звање советник за подрачјето на Одделението Тетово (во кое се опфатени и општините Готивар, Врапчиште, Брвеница, Маврово, Ростуше, Јегуновце, Желино и Теарце) и за подрачјето на Одделението Охрид (во кое се опфатени и општините Струга, Кичево и Дебар). Во овие две одделенија има по еден извршител за надзор и контрола кај имателите, со звање помлад соработник, кои согласно *Уредбата за описот на звањата на државните службеници* не можат самостојно да преземаат дејствија и да потпишуваат записници, заклучоци и решенија.

Одговорност за постапување спротивно на програмата

Доколку извршителите за надзор и контрола кај имателите не постапуваат согласно оваа Програма ќе подлежат на дисциплински мерки предвидени со релевантните законски прописи.

Оваа Програма стапува на сила и ќе се применува од 1 јануари 2015 година.

Директор

Д-р Зоран Тодоровски

Подготвила: Сузана Стамболиска

Одобрил: Кирил Јордановски